

190206

Till ansvarig för miljö och tillgänglighet
hos fastighetsägare (se sändlista)

Information om tillgänglighet, inomhusmiljö, allergi och annan överkänslighet i flerbostadshus

Personer med allergi och annan överkänslighet kan reagera på allergiframkallande ämnen från till exempel pälsdjur och kemiska/irriterande ämnen från tobaksrök, parfym och parfymerade produkter. Det är viktigt att flerbostadshus och gemensamma tvättstugor i husen görs tillgängliga för personer med allergisjukdom i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Fakta om allergiframkallande och irriterande ämnen

Allergiframkallande ämnen från pälsdjur förs vidare från djurägare till andra miljöer. En del med pälsdjursallergi får symptom snabbt, andra efter flera timmar. Många reagerar även vid indirekt kontakt när de träffar djurägare eller vistas i miljöer där det funnits djur. Alla pälsdjur är allergiframkallande - mer eller mindre. Över 50 procent av alla med astma reagerar dessutom på pälsdjur.

Doftöverkänslighet kan ge symptom som liknar astma, men reaktionen sker inte i immunförsvaret utan beror på överretbarhet i nerver i luftvägar och ögon. Vanliga symptom är besvär i hals, besvär i luftvägar, näsa och slemhinnor i ögon, huvudvärk, svettningar, yrsel och trötthet. Mycket låga halter av dofter och kemikalier kan utlösa symptom. Parfym, rakvatten, parfymerade tvätt- och sköljmedel, hygienprodukter och rengöringsmedel kan ge reaktioner. Hur starka symptomen blir varierar. I dag finns inte någon medicinering eller behandling för personer med doftöverkänslighet.

Passiv rökning är bl a förknippat med besvär i näsa, ögon, hals och luftvägar, särskilt hos personer med astma, allergi och överkänslighet. Förutom akuta och kroniska besvär i luftvägarna kan passiv rökning även förvärra barnastma och utlösa astma hos friska barn. Barn är extra känsliga för passiv rökning eftersom deras immunförsvär inte är färdigutvecklat och luftvägarna är trängre än de vuxnas.

Vid byggnadsrelaterad ohälsa är det ofta flera skilda faktorer som bedöms bidra till besvären. Huvudorsaken till inomhusmiljöproblem är bristfällig luftkvalitet till följd av fuktskador, mikrobiell tillväxt, kemiska emissioner, verksamhet och/eller förorenad intagsluft. Forskning har visat på ett samband mellan långvarig vistelse i fuktskadade byggnader och ökad förekomst av astma, rinit, bronkit och luftvägsinfektioner. Starkast stöd för ett samband finns mellan vistelse i fukt- och mögelskadade miljöer och försämring av befintlig astma.

Vad kan fastighetsägare göra för att öka tillgängligheten i flerbostadshus?

Informera gärna medlemsföretagen i era organisationer.

- Inte tillåta rökning vid entrén – informera gärna om detta med dekal/skylt och flytta bort eventuella askkoppar. Lokaler för gemensamt bruk i bostäder ska vara rökfria. Undersöka och åtgärda om röklukt sprider sig mellan lägenheter via otätheter eller via ventilation från grannar.
- Införa rökfria flerbostadshus vid nybyggnation och vid förnyelse av befintliga hyreskontrakt. Alternativ med djurfria och allergianpassade bostäder behövs i varje kommun. Se kartläggning av rökfria/allergianpassade flerbostadshus under mer information nedan. Andra allergianpassningar kan t ex handla om parfymfritt och/eller djurfritt.
- Införa parfymfria självdoserande tvättmaskiner i vissa gemensamma tvättstugor efter hand som gamla byts ut. Detta är bra både ur miljö- och hälsosynpunkt. Det behövs då tydlig information om att eget tvättmedel inte ska användas.
- Kontinuerligt arbeta för en god inomhusmiljö i flerbostadshus, bl a undersöka och åtgärda fukt- och mögelskador och ventilationsbrister som kan påverka hälsan negativt. Regelbundet underhåll är viktigt för att undvika inomhusmiljöproblem.

Mer information finns här:

Astma- och Allergiförbundets webbplats www.astmaoallergiforbundet.se
och webbshop www.astmaoallergiforbundet.shop.strd.se

Kartläggning av rökfria/allergianpassade flerbostadshus;
<https://astmaoallergiforbundet.se/vart-arbete/rokfria-bostader/>

Med vänlig hälsning

Maritha Sedvallson, förbundsordförande
Astma- och Allergiförbundet

Vid frågor, kontakta:

Marie-Louise Luther, ombudsman inomhusmiljö/funktionshinderpolitik
e-post: marie-louise.luther@astmaoallergiforbundet.se och tel. 08-506 28 211

Sändlista – för informationspridning i respektive organisation:

SABO – Patricia Finessi (miljöansvarig)

Fastighetsägarna – Mikael Johansson (näringspolitisk expert)

HSB Riksförbund – Magnus Ulaner (miljöchef)

Riksbyggen – Karolina Brick (miljöchef)

Kopia för kännedom till:

Hyresgästföreningen – Jennie Wiederholm (utredare miljö och energi)